



BEZPIECZEŃSTWO NA DRODZE

MATERIAŁY EDUKACYJNE
DLA NAUCZYCIELI



2025/2026

Lekcja 2

BEZPIECZEŃSTWO NA DRODZE



DO 7. ROKU ŻYCIA DZIECKO MUSI PORUSZAĆ SIĘ PO DRODZE Z OSOBĄ, KTÓRA MA CO NAJMNIEJ 10 LAT, natomiast po ukończeniu 7 lat staje się pełnoprawnym uczestnikiem ruchu drogowego.¹ Warto zatem, aby każdy Pierwszoklasista znał podstawowe przepisy, znaki drogowe i zasady bezpiecznego poruszania się po drodze.

Przekazywanie dzieciom wiedzy o zasadach bezpieczeństwa nie jest łatwe. Wymaga pewnej elastyczności i dostosowania języka do ich wieku.

To, co dla nas, dorosłych wydaje się oczywiste, może okazać się dla dzieci zawile i skomplikowane, zwłaszcza, że są one na początku swojej drogi edukacyjnej.

Dzieci w wieku 7 lat **nie potrafią jeszcze dokładnie określić konsekwencji swoich działań** i popełniają błędy. Ponadto łatwo się rozpraszają i reagują na sytuacje bardzo emocjonalnie. Wiele ich zaskakujących zachowań wynika z etapu ich rozwoju. Dodatkowo uczą się dopiero zasad bezpiecznego poruszania się po drodze.

W związku z tym należy pamiętać, że dzieci **nie potrafią jeszcze przewidzieć niebezpiecznych sytuacji**, prawidłowo ocenić odległości dzielącej je od samochodu czy prędkości, z jaką pojazd się porusza. Dlatego tak ważne jest, aby od najmłodszych lat uczyć je prawidłowych sposobów dbania o bezpieczeństwo swoje i innych uczestników ruchu drogowego.

Wiedza ta może uratować nie tylko zdrowie, ale także życie.

Edukowanie najmłodszych przynosi też wymierne efekty. Policyjne statystyki pokazują, że rokrocznie **spada ilość wypadków drogowych z udziałem uczniów szkół podstawowych**.

Warto zatem inwestować czas i energię, aby przybliżyć zasady bezpiecznego poruszania się po drogach już od najmłodszych lat.

1. Dziecko w wieku do 7 lat może korzystać z drogi tylko pod opieką osoby, która osiągnęła wiek co najmniej 10 lat. Nie dotyczy to strefy zamieszkania oraz drogi przeznaczonej wyłącznie dla pieszych. Art. 43 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251).

PODSTAWOWE POJĘCIA KTÓRE PIERWSZOKLASISTA POWINIEN ZNAĆ



DROGA¹

Budowla składająca się z części i urządzeń drogi, budowli ziemnych, lub drogowych obiektów inżynierskich², stanowiąca całość techniczno-użytkową, usytuowana w pasie drogowym i przeznaczona do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, ruchu osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt.

DROGA DLA ROWERÓW

Droga lub część drogi niebędąca jezdnią, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi, przeznaczona do ruchu rowerów, hulajnóg elektrycznych i urządzeń transportu osobistego oraz osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch i ruchu pieszych w przypadkach przewidzianych w ustawie.

JEZDNIA³

Część drogi przeznaczona do ruchu pojazdów, składająca się z pasa albo pasów ruchu, z wyjątkiem torowiska wydzielonego z jezdni.

CHODNIK

Część drogi dla pieszych przeznaczona wyłącznie do ruchu pieszych i osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch.

URZĄDZENIE TRANSPORTU OSOBISTEGO

Np. deskorolka elektryczna, urządzenie samobalansujące – urządzenie elektryczne bez siedzenia i pedałów konstrukcyjnie przeznaczone do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdujące się na tym pojeździe.

HULAJNOGA ELEKTRYCZNA

Pojazd napędzany elektrycznie, dwuosowy, z kierownicą, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdujące się na tym pojeździe.



1. w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 889);
2. określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane
3. w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;

PODSTAWOWE POJĘCIA KTÓRE PIERWSZOKLASISTA POWINIEN ZNAĆ

POBOCZE

Część drogi przyległa do jezdni, która może być przeznaczona do ruchu pieszych lub niektórych pojazdów, postoju pojazdów, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt.

SKRZYŻOWANIE

Część drogi będąca połączeniem dróg albo jezdni jednej drogi w jednym poziomie, z wyjątkiem połączenia drogi o nawierzchni twardej z drogą o nawierzchni gruntowej lub z drogą wewnętrzną.

PAS RUCHU

Każdy z podłużnych pasów jezdni wystarczający do ruchu jednego rzędu pojazdów wielośladowych, oznaczony lub nieoznaczony znakami drogowymi.

PRZEJŚCIE DLA PIESZYCH

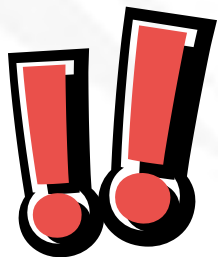
Powierzchnia jezdni, drogi dla rowerów lub torowiska, przeznaczona do przekraczania tych części drogi przez pieszych, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi.

URZĄDZENIE WSPOMAGAJĄCE RUCH

Urządzenie lub sprzęt sportowo-rekreacyjny przeznaczony do poruszania się w pozycji stojącej, napędzane siłą mięśni (np. rolki, wrotki, deskorolka).



PIESZY NA DRODZE



Ważną rolę w przygotowaniu pierwszoklasisty do samodzielnej drogi do szkoły odgrywają Rodzice. Mogą oni pomóc dziecku w przygotowaniu do tego wyzwania. Najlepiej potrenować wspólnie, przemierzając kilkakrotnie trasę i omawiając niebezpieczne miejsca, wymagające szczególnej ostrożności, na przykład przejścia dla pieszych, zwężenia czy skrzyżowania. Dobrze jest również wyposażyć dziecko w narzędzie, udostępniające jego lokalizację np. telefon lub zegarek z odpowiednią aplikacją. Ważne także, aby Nauczyciele przekazali kilka podstawowych zasad bezpiecznego poruszania się po drodze.

1 **PIESZY PORUSZA SIĘ PO CHODNIKU.** Chociaż ma na nim pierwszeństwo, należy być ostrożnym. Szczególnie w takich przypadkach jak przejazd pojazdu przez chodnik na posesję.

2 Jeśli nie ma chodnika, należy korzystać z **POBOCZA**. Trzeba jednak pamiętać, że mogą poruszać się po nim zarówno piesi, jak i rowerzyści. Jeśli poruszanie się poboczem nie jest możliwe, można skorzystać z jezdni, ale pod warunkiem, że będziemy poruszać się blisko jej lewej krawędzi.

3 **IDĄC POBOCZEM** lub jezdnią pieszy ma obowiązek poruszania się **LEWĄ STRONĄ DROGI**.

4 Na **JEZDNI** i po **POBOCZU** należy poruszać się „**GĘSIEGO**”.

5 W razie braku chodnika lub pobocza, pieszy może korzystać z **DROGI DLA ROWERÓW** pod warunkiem, że ustąpi pierwszeństwa rowerzystom (nie dotyczy osób niepełnosprawnych).

6 **KOLUMNA PIESZYCH** w wieku do dziesięciu lat obowiązkowo **KORZYSTA Z CHODNIKA**. W przypadku jego braku – **Z POBOCZA**, a w ostateczności z **LEWEJ STRONY JEZDNI**. Taka grupa pieszych powinna poruszać się pod opieką osoby dorosłej.

PIESZY NA DRODZE

7 **W STREFIE ZAMIESZKANIA**, która jest oznaczona specjalnym znakiem, pieszy ma zawsze pierwszeństwo. Może zatem korzystać z całej szerokości drogi oraz przechodzić w dowolnym miejscu. Miejsce to nie jest jednak wyłączone z ruchu pojazdów, dlatego pieszy powinien zachowywać ostrożność.

8 Będąc pieszym, należy pamiętać o **ELEMENTACH ODBŁASKOWYCH** niezależnie od pory dnia i nosić je w takich miejscach, aby były widoczne zarówno dla kierowców nadjeżdżających z przodu (np. na kurtce), jak i z tyłu (np. na plecaku). Kamizelka odblaskowa znacznie poprawia widoczność pieszego dlatego ważne, aby zakładały ją poruszające się po jezdni lub poboczu dzieci.

9 Bardzo istotne jest także, aby przestrzec dzieci przed **NIEZNAJOMYMI PROPONUJĄCYMI PODWIEZIENIE DO DOMU** czy szkoły i zabronić korzystania z takich ofert – nawet jeśli taka osoba deklaruje, że zna Rodziców dziecka, miło wygląda lub częstuje cukierkami.



PIESZY NA DRODZE

Najbezpieczniej jest przechodzić przez jezdnię po przejściu dla pieszych. W takim przypadku pieszy ma pierwszeństwo przed pojazdami, ale to do niego należy decyzja, który moment na przejście jest odpowiedni.

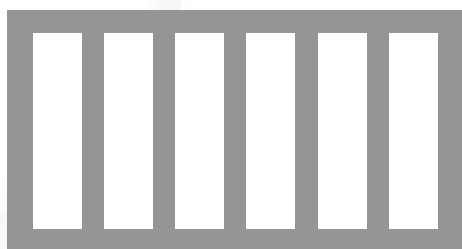
Dzieci mogą mieć trudności z oceną sytuacji, dlatego należy ćwiczyć z nimi przechodzenie przez jezdnię, wskazując, na co powinny zwrócić szczególną uwagę.

Pamiętajmy, że należy stać w bezpiecznej odległości od krawędzi jezdni, na tyle blisko, aby zasygnalizować chęć przejścia przez jezdnię, ale równocześnie nie podchodzić zbyt blisko.

Następnie przed przejściem przez jezdnię należy rozejrzeć się – w lewo, w prawo i ponownie w lewo.

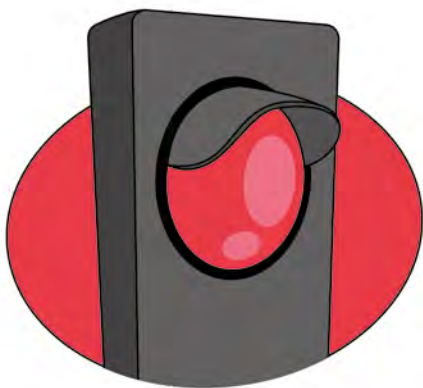
Jeżeli pieszy nie jest pewny, czy zdąży przejść przed nadjeżdżającym samochodem, **powinien poczekać, aż pojazd zatrzyma się lub przejedzie**. Nie wolno przebiegać przez jezdnię ani się na niej zatrzymywać.

Należy pamiętać o byciu widocznym dla kierowcy i **nie wchodzić na jezdnię zza przeszkody np. ogrodzenia, budynku, czy stojącego pojazdu**. W bardziej ruchliwych miejscach przejścia są wyposażone w sygnalizację świetlną. To ona wskazuje pieszemu moment, w którym może przejść przez jezdnię. Należy wspomnieć także o tym, że poza przejściem dla pieszych jest dozwolone przechodzenie przez jezdnię, jeśli odległość od najbliższego przejścia przekracza 100 m. W takim wypadku należy wybrać odpowiednie miejsce, które zapewni dobrą widoczność. Należy unikać zakrętów, wzniesień, a do przeciwległej krawędzi iść najkrótszą drogą. Pamiętajmy także o tym, że w tej sytuacji piesi zobowiązani są ustąpić pierwszeństwa przejeżdżającym pojazdom. Jest to szczególnie ważne na wsiach i w małych miasteczkach. Dodatkowo piesi powinni zawsze pamiętać o noszeniu odblasków.



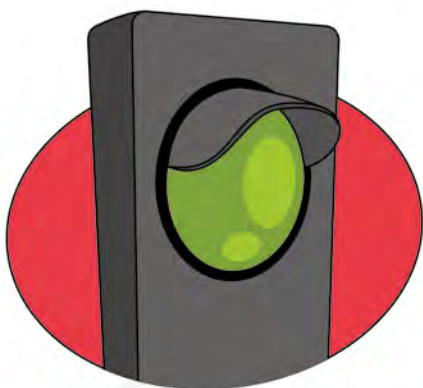
PRZEJŚCIE Z SYGNALIZACJĄ ŚWIETLNA

Sygnalizacja świetlna informuje pieszego, kiedy może przejść przez jezdnię, a kiedy pod żadnym pozorem nie. Światła są w dwóch kolorach: zielonym i czerwonym. Kiedy światło zielone miga, oznacza to, że za chwilę zapali się światło czerwone.



**światło czerwone:
STOP**

nie można wejść na jezdnię



**światło zielone:
IDŹ**

można wejść na jezdnię

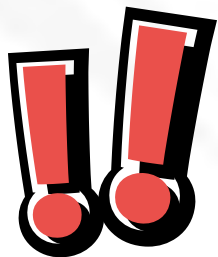
Mimo, iż sygnalizacja świetlna reguluje ruch pieszych, należy brać pod uwagę kilka zasad bezpieczeństwa:

- 1 W oczekiwaniu na zmianę światła, należy stać spokojnie, nie za blisko krawężnika.
- 2 Gdy zapali się zielone światło, zanim wejdzie się na jezdnię, należy rozejrzeć się i upewnić, że droga jest bezpieczna.
- 3 Jeśli na pasach stoją pojazdy należy powstrzymać się od wejścia na jezdnię.
- 4 Przez jezdnię należy przechodzić pewnym, szybkim krokiem, lecz bez przebiegania.
- 5 Kiedy miga zielone światło, nie wolno wchodzić na przejście dla pieszych. Jeśli zacznie migać podczas przechodzenia przez przejście dla pieszych, należy kontynuować przechodzenie, a nie cofać się.
- 6 Przez jezdnię nie wolno przechodzić będąc wpatrzonym w ekran telefonu lub rozmawiając przez telefon.

PRZEJŚCIE BEZ SYGNALIZACJI ŚWIETLNEJ

- 1** Nigdy nie należy wchodzić na jezdnię „z marszu” – trzeba dać sobie czas na odpowiednią ocenę sytuacji na drodze.
- 2** Zanim zacznie się przechodzić przez jezdnię należy dokładnie rozejrzeć się wokół siebie – spojrzeć w lewo, w prawo i jeszcze raz w lewo.
- 3** Należy wejść na jezdnię dopiero po upewnieniu się, że nadjeżdżający samochód zwalnia.
- 4** Nie powinno się wchodzić na jezdnię nagle lub zza jakiejś przeszkody np. autobusu stojącego na przystanku, czy zaparkowanego pojazdu.
- 5** Jeżeli przejście dla pieszych oddzielone jest wysepką, to każda z jego części jest odrębna. Pieszy zatrzymując się na wysepce, musi ponownie upewnić się o możliwości przejścia przez kolejną część jezdni.
- 6** Ważne jest także to, aby przy przechodzeniu przez jezdnię skupić na tej czynności całą uwagę, nie rozmawiać i nie patrzeć w ekran telefonu czy innego urządzenia mobilnego.
- 7** W przypadku złych warunków atmosferycznych (padający deszcz, śnieg) należy wziąć pod uwagę fakt, że kierowcy mają ograniczoną widoczność.
- 8** Aby zwiększyć swoją widoczność należy nosić odblaski. Zwiększa to prawdopodobieństwo wcześniejszego dostrzeżenia pieszego przez kierowcę i jego wcześniejszą reakcję.





Dzieci docierają do szkoły na różne sposoby. Na piechotę, rowerem lub hulajnogą, środkami komunikacji miejskiej lub są przywożone samochodem przez Rodziców lub Opiekunów.

Kiedy dziecko dojeżdża do szkoły autobusem lub tramwajem, powinno pamiętać, że:

1 W oczekiwaniu na tramwaj lub autobus należy stać spokojnie. Popychanie się lub wygłupianie może zakończyć się nieszczęśliwym wypadkiem.

2 Należy pamiętać o bezpiecznej odległości od krawędzi jezdni lub torowiska.

3 Wsiadając do pojazdu należy zachowywać się kulturalnie, najpierw przepuścić wysiadających pasażerów i nie przepychać się. Należy także zachować wszelkie środki ostrożności, które służą naszemu bezpieczeństwu jak i innych osób.

4 Lepiej spóźnić się na autobus czy tramwaj, niż próbować na niego zdążyć i przebiegać przez jezdnię w pośpiechu, nie dbając o zasady bezpieczeństwa.

5 Przy wysiadaniu z pojazdu, także powinno się zachować ostrożność. Nie spieszyć się, trzymać się barierki i uważać na schodach, szczególnie w zimie.

6 Pod żadnym pozorem nie wolno wychodzić na jezdnię zza pojazdu. Może to doprowadzić do poważnego wypadku, ponieważ nie jest się widocznym dla kierowcy.



Gdy dziecko jest pasażerem samochodu, niezależnie od tego, ile trwa podróż do szkoły, należy przestrzegać następujących zasad:

1 Zabrania się przewożenia dziecka mającego mniej niż 150 cm wzrostu na przednim siedzeniu, poza fotelikiem bezpieczeństwa dla dziecka lub innym urządzeniem przytrzymującym dla dzieci. Jeżeli chcemy przewozić dziecko na przednim siedzeniu, pamiętajmy, że przepisy kategorycznie zabraniają, umieszczania fotelika tyłem do kierunku jazdy, gdy aktywna jest poduszka powietrzna.

2 Gdy dziecko mierzy więcej niż 135 cm i ze względu na jego masę i wzrost nie jest możliwe zapewnienie mu fotelika bezpieczeństwa lub innego urządzenia przytrzymującego – konieczne jest zapinanie dziecka pasów bezpieczeństwa i przewożenie na tylnym siedzeniu.

3 Foteliki bezpieczeństwa muszą być instalowane w pojeździe, zgodnie z zaleceniami producenta urządzenia, wskazującymi, w jaki sposób urządzenie może być bezpiecznie stosowane. Przed zakupem fotelika należy pamiętać o tym, że musi on posiadać homologację zgodną z europejskim certyfikatem bezpieczeństwa ECE R44-03 lub ECE R44-04.

4 Warto zadbać o to, aby dzieci do osiągnięcia wzrostu 150 cm podróżowały w fo-

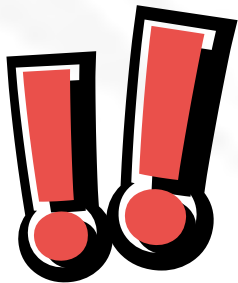


teliku bezpieczeństwa a nie na popularnej podkładce. Co prawda dodaje ona dziecku potrzebne centymetry, ale nie zapewnia mu optymalnych warunków bezpieczeństwa takich jak stabilność, ochrona głowy czy pasy bezpieczeństwa dostosowane do budowy ciała.

5 Dziecko powinno zawsze wsiadać i wysiadać z pojazdu od strony chodnika.

6 Warto zadbać o to, aby dzieci nie przeszkadzały kierowcy podczas jazdy.

7 Rodzice zawsze powinni pamiętać o środkach ostrożności, przewożąc swoje dzieci.



Wiele dzieci dojeżdża do szkoły na rowerze, łącząc w ten sposób przyjemność z codziennym dotarciem do celu. Należy jednak pamiętać, że dzieci do 10. roku życia, jadąc na rowerze, muszą być pod opieką osoby dorosłej i muszą poruszać się po chodniku. Po osiągnięciu 10 lat i uzyskaniu karty rowerowej mogą poruszać się samodzielnie.

OBOWIĄZKOWO KAŻDY ROWER POWINIEN POSIADAĆ:

- **ŚWIATŁO POZYCYJNE** barwy białej lub żółtej selektywnej z przodu, może być migające,
- z tyłu jedno **ŚWIATŁO ODBŁASKOWE** barwy czerwonej o kształcie innym niż trójkąt,
- jedno światło **POZYCYJNE BARWY CZERWONEJ Z TYŁU**, które może być **MIGAJĄCE**,
- co najmniej jeden skutecznie działający **HAMULEC** (nożny lub ręczny),
- **DZWONEK** lub inny sygnał ostrzegawczy o nieprzerwałym tonie.
- **ODBLASKI**
są bardzo istotnym elementem wyposażenia każdego rowerzysty. Dzięki nim rowerzysta jest bardziej widoczny na drodze i może czuć się bardziej bezpiecznie.

KASK I KAMIZELKA ODBŁASKOWA

to podstawa dla każdego rowerzysty. Są tym, czym dla kierowcy pasy bezpieczeństwa. Dlatego tak ważne jest, aby dziecko o nich pamiętało. Warto także wyposażyć się w dodatkowe ochraniacze na łokcie i kolana, które pozwolą uniknąć poważniejszych obrażeń w razie wypadku.

DROGA DLA ROWERÓW

jest oznaczona specjalnymi znakami drogowymi (poziomymi i pionowymi).

ZNAKI

każdy rowerzysta, duży czy mały, powinien znać najważniejsze znaki drogowe: droga dla rowerów, droga dla rowerów i pieszych, koniec drogi dla rowerów, przejazd dla rowerzystów i przejście dla pieszych.



Poza tym dziecko poruszające się na rowerze powinno wiedzieć, że:

1 Jeśli chce skręcić lub zmienić pas ruchu powinno swój zamiar sygnalizować wyciągnięciem ręki w kierunku, w którym będzie skręcać lub zmieniać pas ruchu. Należy zrobić to odpowiednio wcześniej i przed skrętem upewnić się, że z tyłu nie nadjeżdża samochód.

2 Jadąc na rowerze, nie wolno chwycić się innych pojazdów.

3 Należy trzymać kierownicę przynajmniej jedną ręką, a nogi opierać o pedały.

4 Jeśli nie ma drogi rowerowej, można poruszać się poboczem lub jezdnią.

5 Dziecko do 10. roku życia może jadąc rowerem korzystać z chodnika pod opieką osoby dorosłej.

6 Jeśli panują złe warunki atmosferyczne zagrażające bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni (śnieg, grad, gołoledź, gęsta mgła), można wtedy poruszając się

rowerem, korzystać z chodnika, pamiętając jednak o pierwszeństwie pieszych.

7 Powinniśmy też pamiętać o tym, że jeśli szerokość chodnika wzdłuż drogi, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 50 km/h, wynosi co najmniej 2 m i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów możemy poruszać się chodnikiem.

8 Można jeździć parami, czyli obok drugiego rowerzysty, ale pod warunkiem, że nie utrudnia to ruchu innym uczestnikom i nie zagraża bezpieczeństwu. Gdy droga jest wąska i ruchliwa, rowerzyści powinni jechać w jednej linii jeden za drugim.

9 Jadąc na rowerze powinno się być przede wszystkim skupionym na jeździe. Nie powinno się zakładać słuchawek, rozmawiać przez telefon czy w inny sposób rozpraszać.

10 Nie należy przewozić innych osób na ramie lub kierownicy roweru.

WAŻNE:

Jeżeli rowerzysta korzysta z przejścia dla pieszych, powinien zsiąść z roweru i przeprowadzić rower przez jezdnię.

BEZPIECZNA JAZDA NA ROLKACH, DESKOROLCE CZY HULAJNODZE

Dzieci chętnie korzystają z różnego rodzaju sprzętu sportowo – rekreacyjnego, czy to w drodze do szkoły, czy podczas popołudniowych aktywności. W przypadku takich urządzeń zwanych fachowo **urządzeniami wspomagającymi ruch** warto pamiętać o kilku zasadach ujętych w przepisach prawa, a których zastosowanie przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa.

1 Jadąc na hulajnodze tradycyjnej, rolkach czy deskorolce mamy obowiązek korzystania z **chodnika, drogi dla pieszych lub dla rowerów**.

2 Jeśli korzystamy z drogi dla rowerów, obowiązuje nas **ruch prawostronny**.

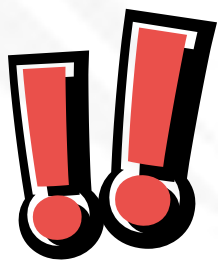
3 Jeśli poruszamy się po chodniku lub drodze dla pieszych, powinniśmy poruszać się z **prędkością zbliżoną do prędkości pieszego**, ustępować pieszemu pierwszeństwa oraz nie utrudniać jego ruchu.

4 W przypadku chęci przekroczenia drogi korzystamy z przejścia dla pieszych lub przejazdu dla rowerów.

5 W przypadku wymijania lub omijania innego uczestnika ruchu lub przeszkody powinniśmy zachować **bezpieczny odstęp**.

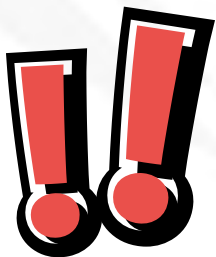
6 Poruszając się na hulajnodze, rolkach czy deskorolce nie wolno przewozić zwierzęcia, ładunku czy drugiej osoby. Nie możemy także czepiać się pojazdów i jeździć tyłem.





Coraz częściej także dzieci mają styczność lub same używają elektrycznych deskorolek czy urządzeń samobalansujących, nie wspominając już o hulajnogach elektrycznych. Te nowinki technologiczne na dobre zagościły w przestrzeni publicznej. Dlatego też doczekały się osobnych zasad, które powinny być przestrzegane w czasie ich używania.

- 1** Używanie wspomnianych urządzeń dozwolone jest przez dzieci **od 10. roku życia** wyłącznie z kartą rowerową.
- 2** Dzieci do 10. r.ż. nie mogą poruszać się na tych urządzeniach po drodze, a **w strefie zamieszkania** mogą z nich korzystać **wyłącznie pod opieką osoby dorosłej**.
- 3** Można jeździć po drodze dla rowerów, a jeśli jej brak, po drodze dla pieszych lub chodniku z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego. W przypadku poruszania się po drodze dla pieszych lub chodniku mamy **obowiązek ustąpić pierwszeństwa pieszym i nie utrudniać ich ruchu**.
- 4** Urządzenia transportu osobistego **nie mogą być używane na jezdni nawet z wydzielonym pasem dla rowerów!**
- 5** Zabrania się przewożenia oraz ciągnięcia lub holowania innego pojazdu, osoby, zwierzęcia czy ładunku.
- 6** Zabrania się także czepiania innych pojazdów.
- 7** W przypadku hulajnóg elektrycznych **nie można także jeździć bez trzymania kierownicy przynajmniej jedną ręką oraz nóg na podnóżku**.
- 8** Nie wolno także przejeżdżać przez przejście dla pieszych. Tak, jak w przypadku rowerów, należy zsiąść z pojazdu i przeprowadzić go na drugą stronę jezdni.
- 9** Zalecane jest używanie kasku podczas jazdy hulajnogą elektryczną lub UTO.
- 10** Hulajnoga elektryczna musi spełniać następujące wymagania techniczne:
 - być wyposażona w co najmniej jeden hamulec,
 - mieć fabryczne ograniczenie prędkości do 20 kilometrów na godzinę,
 - posiadać sygnał dźwiękowy, stopkę, a także miejsce na dane identyfikacyjne producenta,
 - może mieć maksymalnie 140 centymetrów długości, 90 centymetrów szerokości, a także maksymalnie 30 kilogramów masy własnej,
 - posiadać przednie i tylne oświetlenie,
 - być wyposażona w odblaski: przynajmniej jeden czerwony z tyłu, w innym kształcie niż trójkąt i po jednym na każdym boku – żółte lub białe.
- 11** Hulajnogi elektryczne parkuje się na chodnikach szerszych niż 1,5 m, równolegle do krawędzi najbardziej oddalonej od jezdni.



W trakcie zabaw na świeżym powietrzu lub powrotu ze szkoły do domu zdarza się spotkać na swojej drodze psy, które nie zawsze obdarzone są właściwą opieką ze strony swoich właścicieli lub w ogóle jej nie mają. Mimo, iż to właściciel ponosi pełną odpowiedzialność za zachowanie zwierzęcia, w takiej sytuacji należy zachować szczególne środki bezpieczeństwa, aby niepotrzebnie nie narażać się na przykre skutki kontaktu z psem. Jak o to zadbać? Oto kilka podstawowych zasad bezpieczeństwa, które warto przekazać dzieciom.

1 Zachowanie ostrożności: Dzieci powinny zawsze zachowywać szczególną ostrożność wobec psów. Nie wolno im wchodzić na posesję, na której znajduje się pies, niezależnie od sytuacji. Wszystkie tabliczki ostrzegawcze muszą być bezwzględnie respektowane.

2 Zbliżanie się do psa: Dziecko nie powinno zbliżać się do psa, gdy ten śpi lub je. Zwierzęta mają silny instynkt zachowawczy i mogą zaatakować, gdy ktoś „zagroża” ich misce z jedzeniem lub budzi je nagle. Nie wolno także zabierać psu jego zdobyczy (może to być jedzenie, piłka czy patyk).

3 Ochrona zwierząt: Ważne jest, aby dzieci zdawały sobie sprawę, że mogą nieświadomie krzywdzić zwierzę. Nie można ciągnąć psa za sierść, uszy lub ogon, ponieważ rozdrażnione zwierzę może zrobić krzywdę. Nie dozwolone jest także drażnienie zwierzęcia. Nie wolno rzucać w psa kamieniami, wymachiwać patykiem czy uderzać w ogrodzenie, za który obecny jest pies.

4 Zabawa ze zwierzętami: Dzieci nie powinny bawić się z nieznanymi psami. Należy przestrzec dzieci przed pochodzeniem i głaskaniem takiego zwierzęcia, ponieważ nie jesteśmy w stanie przewidzieć, jak się ono zachowa. Dotyczy to także sytuacji wkładania rąk przez ogrodzenie pilnowanego przez psa terenu, balkonu czy przez uchyloną szybę samochodu.



Co zrobić w przypadku ataku psa?

Każdy powinien być przygotowany na sytuację, w której pies zaatakuje bez wyraźnego powodu. Poniżej przedstawiamy wskazówki dotyczące prawidłowego zachowania w sytuacji bezpośredniego zagrożenia atakiem:

1 Reakcja na agresję: Jeśli pies zacznie zachowywać się agresywnie (szczekać, warczeć), dziecko powinno przyjąć postawę na baczność. W żadnym wypadku nie należy podejmować prób ucieczki ani uspokajania zwierzęcia – pies jest szybszy od dziecka. Nie należy także patrzeć psu w oczy.

2 Pozycja obronna: W momencie realnego zagrożenia atakiem psa, najbezpieczniejsza jest pozycja „na żółwia”, którą warto przećwiczyć z dziećmi.

1. **Spleć palce do wewnątrz.**
2. **Włóż kciuki w dłonie, aby pies nie mógł wyszarpać palców.**
3. **Splecione ręce załóż na kark i przybliż je do uszu, chroniąc górne partie ciała.**
4. **Klęknij.**
5. **Przyciągnij głowę do kolan.**

3 Jeśli pies jest bardzo blisko i dziecko nie ma czasu na przybranie pozycji na żółwia, należy próbować spowolnić działanie psa, wkładając mu do pyska spory przedmiot, np. torebkę, książkę czy parasol lub odgrodzić się od niego tornistrem lub kurtką.



Organizator

PUCHATEK

Patronat honorowy



Kuratoria Oświaty

